

Bouwstenen voor een Gezond Boutersem

Inleiding

'Ik droom dat mijn kleinkinderen mogen opgroeien in een samenleving die streeft naar een betere levenskwaliteit. In een stad die zorg draagt voor zijn inwoners. In een dorp waar het aangenaam wonen is. In een buurt waar mensen tijd hebben voor elkaar.'
Mieke grootouder.

Waar moet een gemeente op inzetten om de droom van Mieke waar te maken? Welke gezondheidsthema's moeten voorrang krijgen? Het antwoord op die vragen vind je in deze bundel.

Wat voorafging

Vorig jaar verspreidde CM Gezondheidsfonds in alle Vlaamse en Brusselse gemeenten de vragenlijst 'Bouwstenen voor jouw Gezonde Buurt'. Het doel? De temperatuur meten op het vlak van gezondheid en levenskwaliteit. Inwoners werd onder andere gevraagd of hun gemeente genoeg klimaatvriendelijke initiatieven neemt en of er voldoende huisartsen zijn.

Dit voorjaar verzamelden we de antwoorden in een rapport per gemeente en voegden daar relevant cijfermateriaal aan toe om alles in perspectief te zetten. Met dit rapport trokken onze netwerkcoördinatoren naar lokale organisaties, verenigingen, adviesraden, vrijwilligers en burgers. Hoe kijken zij naar de resultaten? Zijn ze herkenbaar? Wat zien zij als prioriteit? Wat kan er veranderen? En wie kan daar een rol in spelen?

Op basis van alle gesprekken groeide per gemeente een lijst met prioritaire gezondheidsthema's. In deze bundel vind je de lijst voor jouw gemeente.

Tijd voor het echte werk

Nu alles op papier staat, is het tijd om van de droom van Mieke werkelijkheid te maken. Daarom zoeken wij lokale besturen, burgers, verenigingen en organisaties die samen met ons hun schouders onder deze lijst willen zetten. Die mee willen bouwen aan meer levenskwaliteit voor iedereen. Laten we de komende zes jaar de krachten bundelen en werken aan gezonde inwoners in gezonde buurten.

Doe jij mee?

Bouwsteen Gezonde Leefomgeving

In 2050 moet elke inwoner in België op een plek wonen die zijn gezondheid en levenskwaliteit positief stimuleert, een plek die maximaal beschermt tegen de gevolgen van de klimaatverandering. Dit moet gebeuren met een bijzondere aandacht voor de mensen in de meest kwetsbare situatie. Aanwezigheid van groen, inzetten op duurzame mobiliteit, afwezigheid van industrie heeft een rechtstreekse en positieve impact op de gezondheid.

Doelstelling

Investeer in trappers en geef hen voorrang.

Aanbeveling

- De burgers van Boutersem willen meer mensen op de fiets. En liefst ook veel kinderen en jongeren. Zorg voor veilige en brede en goed onderhouden fietspaden. Maak heel Boutersem fietsvriendelijk en investeer in de eerste plaats in de schoolomgevingen en de plekken in Boutersem waar veel kinderen komen zoals de bibliotheek, de sportterreinen, pleintjes en speeltuinen.
- Zet in op fietslessen voor wie nooit de kans kreeg om te leren fietsen en geeft preventielessen voor wie het eerst met een elektrische fiets op pad wil gaan.
- Ondersteun niet-commerciële initiatieven die inzetten op hergebruik van fietsen en snelle herstelling als aanvulling op het netwerk van commerciële fietsenwinkels.
- Investeerd in de Hoppin-punten en andere plekken waar veel fietsers komen. Zorg voor overdekte en bewaakte fietsstallingen, lockers voor je fietshelm en regenkleding. Voorzie ook oplaadpalen voor elektrische fietsen.
- Investeren in fietsers is investeren in gezondheid: meer beweging, minder fijn stof, tijd doorbrengen in de buitenlucht zorgt voor minder mentale problemen ...
- Werk samen met verenigingen en organisaties , zo zal er binnenkort een fietsbib openen van beweging.net in Tienen. Hier kunnen ook inwoners van Boutersem terecht.

Bouwsteen

Gezondheidsongelijkheid verkleinen

Met een doortastend en breed gedragen preventiebeleid en met een toegankelijker gezondheidszorg moet het mogelijk zijn om de gezondheidsongelijkheid te verminderen. Dit is een investering in de toekomst en in onze samenleving.

Doelstelling

Moedig iedereen (lokale besturen, scholen, sportverenigingen, banken, verzekeringsmaatschappijen, mutualiteiten, ...) aan om initiatieven te nemen om de digitale kloof te verkleinen. Laat ook het fysieke loket voortbestaan, burgers willen praten met andere mensen en niet alleen met machines.

Aanbeveling

- Moedig iedereen (lokale besturen, scholen, sportverenigingen, banken, verzekeringsmaatschappijen, mutualiteiten, ...) aan om gebruikers te helpen bij het installeren en gebruiken van (nieuwe) digitale toepassingen en geef voldoende opleiding en ondersteuning.
- Zorg dat er voor elke online aanvraag ook een fysiek contactpunt is waar men hulp kan krijgen. Bij voorkeur gebeurt dit zonder afspraak en zeker zonder meerkost.
- Hanteer het "click call face" principe voor dienstverlening van je eigen lokaal bestuur, maar moedig dit ook aan bij anderen (school, sportclub, banken, verzekeringen, mutualiteiten, ...)
- Ondersteun initiatieven die burgers begeleiden om digitaal sterker te worden. Denk ook aan de burgers in de deelgemeenten die zich niet altijd kunnen verplaatsten naar de centrale bib. Overweeg digihulp aan huis of digihulp in groep.
- Als bepaalde diensten niet aanwezig zijn in Boutersem, investeer dan in goed openbaar vervoer of in alternatieve mobiliteit zodat burgers van Boutersem wel terecht kunnen voor fysieke hulp aan een loket in de nabije steden zoals Tienen en Leuven.
- Overweeg als lokaal bestuur om de vrijwilligers en leden van verenigingen samen te brengen en burgers in groep te informeren. Je kan hiervoor de vrijwilligers van gezonde buurt Boutersem ook aanspreken.

Bouwsteen Zorg

Gezondheid realiseren zal ook nog sterker op lokaal niveau gebeuren.

Gezondheidspromotie is niet alleen een opdracht van zorgverleners van de eerste lijn, maar ook van werkgevers, scholen, mutualiteiten, verenigingen, ... Allen kunnen zij bijdragen tot een gezonde levensstijl. Buurten moeten zo worden ingericht dat ze sociale verbinding en zorg voor elkaar stimuleren. Als iemand zorg nodig heeft, dan werken alle zorgverleners samen op basis van een gedeeld elektronisch dossier. Mensen dragen zorg voor elkaar in de buurt waar ze wonen.

Doelstelling

Zorg als lokaal bestuur van Boutersem voor voldoende en nabije eerstelijnsgezondheidszorg. In onze gemeente zijn we ongerust over de beschikbaarheid en bereikbaarheid van huisartsen, tandartsen, thuisverpleegkundigen, ... niet vandaag, maar wel de volgende jaren. Wie gaat er morgen voor ons zorgen. Daar zijn wij, burgers van Boutersem, ongerust over.

Aanbeveling

- Monitor als lokaal bestuur de aanwezigheid van huisartsen, tandartsen en andere eerstelijnsgezondheidswerkers en ga met deze beroepsgroepen in dialoog als er schaarste zou optreden. Vraag gezondheidswerkers om mee te werken aan een "sociaal Boutersem" waar drempels verlaagd worden en burgers vlot hun (tand)arts en andere zorgverleners kunnen bereiken. Elke burger moet dichtbij huis snel bij de eerstelijnsgezondheidswerkers terecht kunnen.
Stem het lokaal beleid goed af met de uitdagingen van de regio van ELZOH. Ga als lokaal bestuur mee op zoek naar geschikte gebouwen voor gezondheidswerkers als daar vraag naar zou zijn in de toekomst.
- Zet in op preventie. Voorkomen is altijd beter dan genezen. Je verlaagt de werkdruk bij huisartsen als je inwoners gezonder zijn.
- Eenzaamheid is een grote zorg. Ondersteun Boutersemse verenigingen en organisaties die zich inzetten om mensen samen te brengen. Zij zorgen voor verbinding en het "kleine" helpen.
- Zorg voor verbinding tussen formele en informele zorg (mantelzorgers en verenigingen) en voorzie voldoende betaalbare en toegankelijke zalen.
- Er is een groep vrijwilligers van Gezonde Buurt Boutersem actief in jullie zone. Zij kunnen samen met andere partners inzetten op preventie. Meer bewegen, gezond eten, minder roken en minder alcohol drinken, deelname aan preventieve bevolkingsonderzoeken verhogen, meer verbinding en minder eenzaamheid zorgen voor "gezonde burgers" in Boutersem.

Activerende conclusie

Inwoner, vrijwilliger, organisatie of lokaal bestuur: we delen dezelfde droom. Gezondheid, wensen we elkaar als we het glas heffen, of bij tegenslag hoor je de opbeurende woorden 'als we maar gezond zijn'. Gezonde inwoners in een gezonde buurt, daar willen we samen onze schouders onder zetten. Het hoeft geen verre droom te zijn: als we de krachten bundelen, komt die gezonde buurt dichterbij.

Vrijwilliger

Goesting om je energie in te zetten voor een gezonde buurt? Dan vind je in deze aanbevelingen handvatten om aan de slag te gaan. Je ontdekt waar jouw buurtbewoners van wakker liggen en waar ze graag een oplossing voor willen. Want een gezonde buurt, daar zorgen we zelf voor. En jouw bijdrage is daarbij cruciaal. Gelukkig hoef je dat niet alleen te doen en vind je zeker partners die met jou de gezondheidsnoden willen aanpakken.

Lokaal bestuur

Uiteraard staat gezondheid hoog op het prioriteitenlijstje van jouw lokaal bestuur. Het bestuur neemt al initiatief om voor de inwoners de gezondheid te bevorderen en steunt lokale activiteiten. Welke prioriteiten geven de inwoners zelf voor een gezonde buurt en hoe willen ze dit realiseren? Dat lees je in deze aanbevelingen. En je ontdekt met welke partners je hiervoor kan samenwerken. Want werken aan gezondheid, dat is een gedeelde verantwoordelijkheid.

Organisatie of vzw

Jouw organisatie of vereniging zet zich vandaag al in voor een gezondere samenleving. Maar weet je wat er echt leeft bij de inwoners van jouw buurt? Ontdek in dit overzicht wat zij belangrijk vinden voor een gezonde leefomgeving en welke gezondheidsnoden ze hebben. Je leest hier ook hoe je concreet aan de slag kan. We zijn ervan overtuigd dat jouw organisatie of vereniging de talenten en de daadkracht heeft om mee te bouwen aan een gezonde buurt.

Zin om mee de handen uit de mouwen te steken? Annemie Steutelings gaat graag met jou op zoek hoe jij jouw talenten en goesting kan inzetten. Want elk engagement telt!

Annemie Steutelings
annemie.steutelings@cm.be

www.gezondebuurt.be